

BEREDSKABS
STYRELSEN

Fokusanalyse

BLINDE ALARMER FRA AUTOMATISKE BRAND- ALARMANLÆG (ABA)

Oktober 2024

Definitioner:

Automatiske brandalarmanlæg/ ABA-anlæg

ABA-anlæg bruges i denne fokusanalyse som en fællesbetegnelse for anlæg, der automatisk giver direkte alarm til det kommunale redningsberedskab.

Et alarmanlæg består typisk af en central enhed, hvortil der er koblet et antal detektorer, sprinklere m.v., der kan udløse en alarm.

ABA-anlæg er lovpligtige i en række bygninger, jf. krav i bygnings-reglementet eller for visse brandfarlige virksomheder, jf. krav i beredskabs-lovgivningen.

Desuden kan virksomheder m.fl. vælge frivilligt at etablere et ABA-anlæg.

Reel alarm

En tilkaldelse af redningsberedskabet til en opgave, som ligger inden for beredskabslovens rammer, og som ikke er en blind eller falsk alarm.

Blind alarm

En alarm, der afgives utilsigtet eller i god tro, uden at der er fare for brand eller overhængende fare for brand, eller hvor der ikke er sket nogen anden skade, som kræver eller kunne have krævet rednings-beredskabets indsats.

Falsk alarm

En alarm, der afgives i ond tro (bevidst handling), uden at der er brand eller overhængende fare for brand, eller hvor der ikke er sket nogen anden skade, som kræver redningsberedskabets indsats.

Arbejdsgruppen bag fokusanalysen:

Frederik Prytz-Grønfeldt, kontorchef, Beredskabsstyrelsen, Center for Viden og Analyse
Rasmus Storgaard, beredskabsdirektør, Beredskab Øst
Henriette Elmer, afdelingsleder Brandteknik, Hovedstadens Beredskab
Christian S. Bonnett, beredskabsinspektør, Beredskab 4K
Henrik G. Petersen, kontorchef, Beredskabsstyrelsen, Kommune og Borger
Charlotte Halling, chefkonsulent, Beredskabsstyrelsen, Brandforebyggelse
Mads Dalgaard, chefsergent, Beredskabsstyrelsen, Kommune og Borger
Anders Lyngby Nielsen, specialkonsulent, Beredskabsstyrelsen, Center for Viden og Analyse
Tine Weiss Thorsøe, chefkonsulent, Beredskabsstyrelsen, Center for Viden og Analyse

Baggrund og formål

De kommunale redningsberedskaber har årligt omkring 40.000 udrykninger, og i 2023 var over 18.000 af udrykningerne til blinde alarmer fra automatiske alarmanlæg (ABA-anlæg) - svarende til 46 % af alle udrykninger.

Da antallet af blinde alarmer fra ABA-anlæg har været stigende de seneste år, har Beredskabsstyrelsen i samarbejde med de kommunale redningsberedskaber nedsat en arbejdsgruppe med det formål at afdække mulighederne for at nedbringe antallet af blinde alarmer fra ABA-anlæg¹.

Blinde alarmer fra ABA-anlæg er en problemstilling, der løbende har været behandlet. Arbejdet med at begrænse de blinde alarmer har tidligere været beskrevet i f.eks. 'Alarmanalysen' fra 2013 og i 'Analyse af automatiske brandalarmanlæg' fra 2017 – begge udgivet af Beredskabsstyrelsen.

Samfundsmæssigt indebærer blinde alarmer fra ABA-anlæg en række omkostninger og uensigtsmæssigheder. Blinde alarmer kan lægge beslag på indsatsressourcer, som i stedet skulle bruges på en samtidig reel alarm. Ligeledes er en udrykning for de kommunale redningsberedskaber potentielt forbundet med en risiko for arbejdsskader og trafikulykker. For ejerne/brugere af bygningerne er en alarm forbundet med driftsforstyrrelser ved evakuering af bygningerne, for produktionsvirksomheder et produktionsstop med relaterede omkostninger - samt for anlægsejere eller brugere af bygningerne en direkte udgift i form af et gebyr for hver blind alarm. Der har været eksempler på, at mange blinde alarmer fra samme anlæg har reduceret tilliden til alarmerings-systemerne ('ulven kommer'), hvilket potentielt kan få indflydelse på personsikkerheden, da evakuering af personer i bygningen kan blive forsinket grundet forlænget reaktionstid.

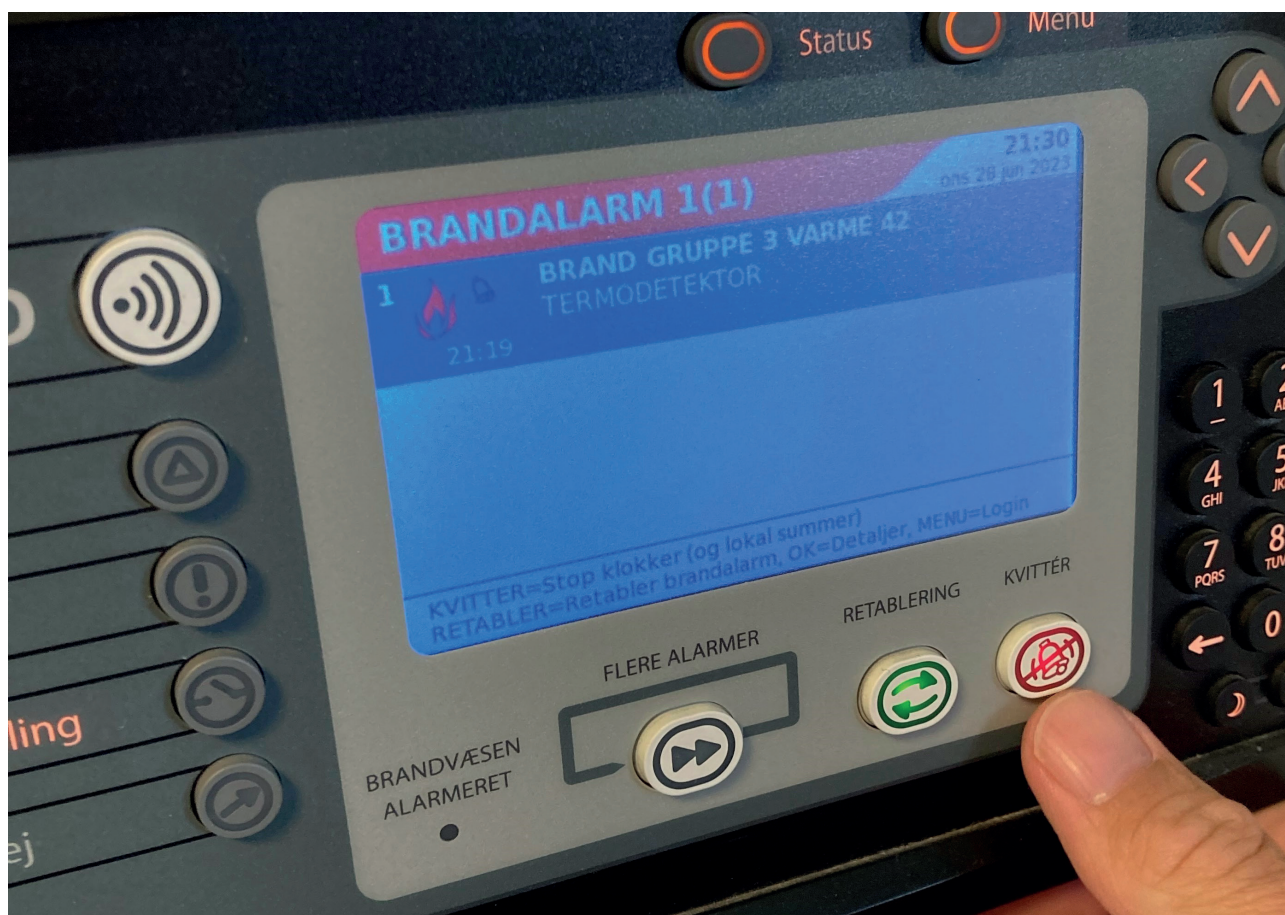
De kommunale redningsberedskaber er som led i undersøgelsen blevet spurgt til deres erfaringer med blinde alarmer fra ABA-anlæg og eventuelle procedurer for at søge at reducere disse. Svarene viser, at hovedparten af de kommunale redningsberedskaber gennemfører foranstaltninger med henblik på at forsøge at nedbringe antallet af blinde alarmer. Det fremgår desuden af undersøgelsen, at de kommunale redningsberedskaber vurderer, at de kun i begrænset omfang kan påvirke området – f.eks. ved at rejse problemstillinger i forhold til bygninger, der er underlagt brandsyn. Samtidig er der en opfattelse af, at de fleste blinde ABA-alarmer skyldes en kombination af anlæggets projektering/installation, bygningens anvendelse og menneskelig adfærd, hvor det primært vil være det adfærdsregulerende, som redningsberedskaberne kan påvirke via vejledning.

I forhold til opstilling af funktionskrav og designgrundlag for ABA-anlæg samt til installation og drift af ABA-anlæg er en række forskellige interessenter og fagfolk involveret. Det er arbejdsgruppens vurdering og forhåbning, at disse interessenter også har mulighed for og interesse i at kunne påvirke området og præge udviklingen i retning af færre blinde alarmer fra ABA-anlæg.

¹ Denne fokusanalyse belyser primært blinde alarmer fra automatiske brandalarmanlæg, der detekterer brand og alarmerer de kommunale redningsberedskaber, frem for anlæg, der også iværksætter slukning af brand (f.eks. ved et sprinkleranlæg), da disse anlæg afgiver relativt få blinde alarmer.

Formålet med analysen er, at:

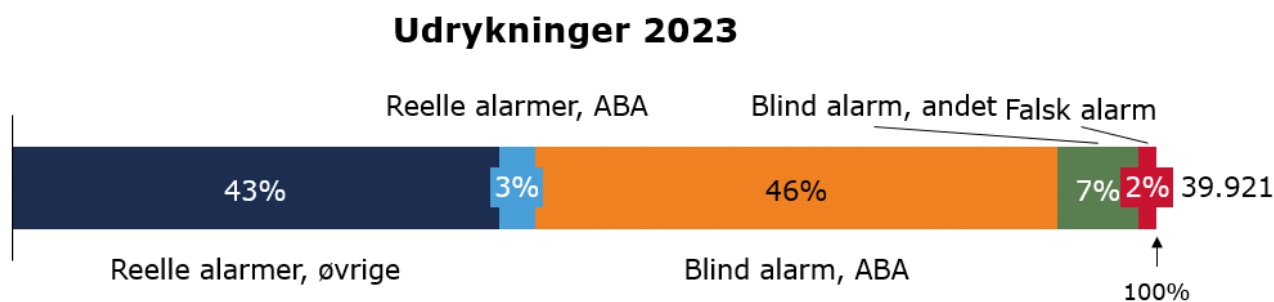
- præsentere de seneste data og de kommunale redningsberedskabers erfaringer på området
- give et indblik i interessenter og fagfolks rolle på området
- udlede perspektiver som et oplæg til videre drøftelse af problemstillingen

Brandalarm på et ABA-anlægs display
Foto: Christian S. Bonnett

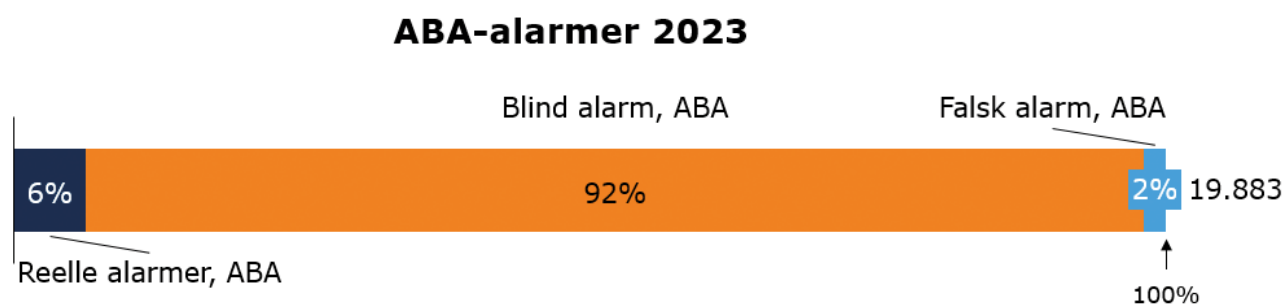
Fakta

De kommunale redningsberedskaber havde 39.921 udrykninger i 2023. Fordelingen af udrykninger på alarmtype fremgår af figur 1 nedenfor.

Figur 1 - Kilde: ODIN²

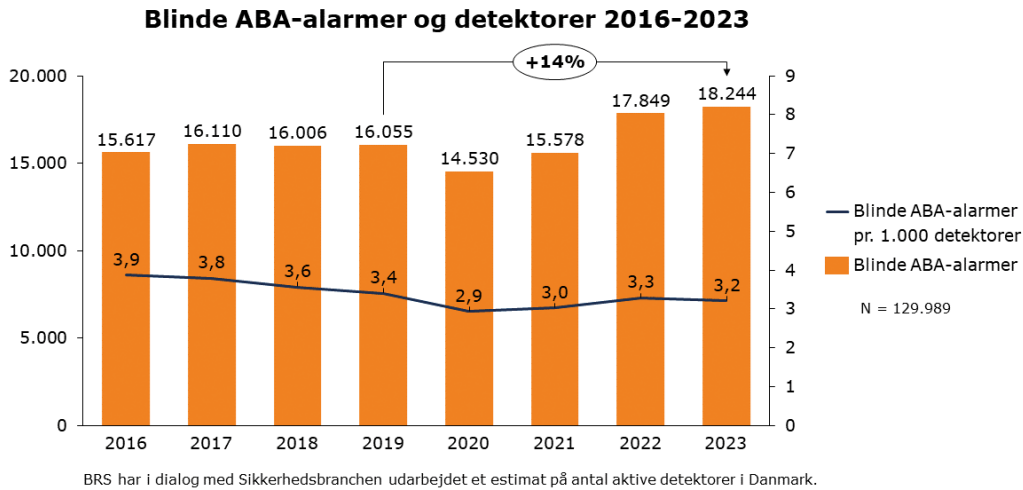
Der var i alt 19.883 udrykninger foranlediget af alarmering fra ABA-anlæg. Heraf var de 1.259 udrykninger til reelle alarmer (6 %), og 18.244 udrykninger var til blinde alarmer (92 %). Fordelingen af ABA-alarmer fremgår af figur 2.

Figur 2 - Kilde: ODIN

Den årlige stigning i antal blinde alarmer fra ABA-anlæg har de sidste 10 år gennemsnitligt ligget på 3 % om året. Udviklingen i blinde ABA-alarmer fremgår af figur 3 på næste side.

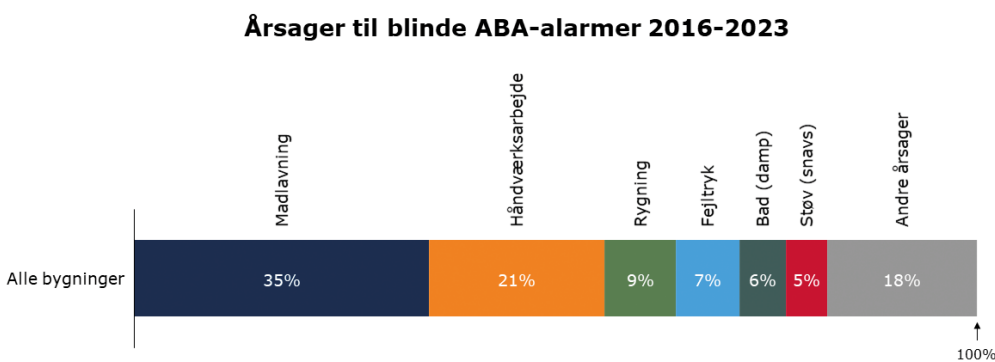
² Redningsberedskabets Online Dataregistrerings- og Indberetningssystem.

Figur 3 - Kilde: ODIN og Sikkerhedsbranchen³

Bortset fra de atypiske år i 2020-2021⁴, så har der i 2023 været en betydelig stigning i blinde alarmer fra ABA-anlæg i forhold til 2019. Antallet af blinde alarmer pr. 1.000 detektorer har dog generelt været faldende fra 2016 til 2023. Imidlertid udgør de blinde alarmer på årsbasis fortsat knapt halvdelen af det samlede antal udrykninger.

De primære årsager til blinde ABA-alarmer fremgår nedenfor:

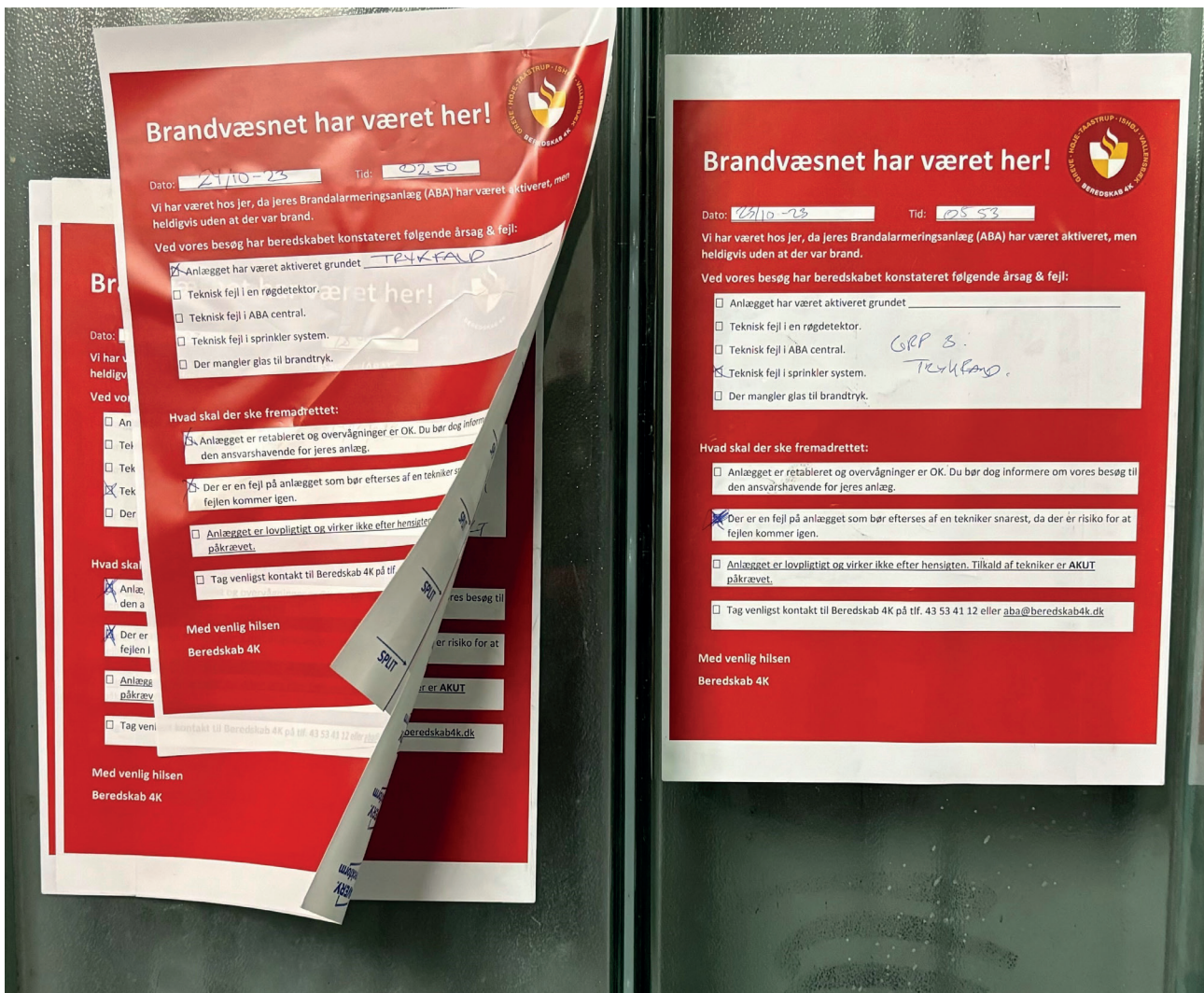
Figur 4 - Kilde: ODIN⁵

³ Baseret på ODIN-databasen og et estimat på antal detektorer i Danmark, opgjort i samarbejde med Sikkerhedsbranchen.

⁴ Pga. covid-19

⁵ En række forhold bliver ikke registreret i ODIN-databasen, herunder udrykningens vurdering af f.eks. uhensigtsmæssig placering af detektorer i forhold til årsag eller iværksatte driftsrelaterede tiltag som f.eks. frakoblinger af detektorer eller manglende opsatte hætter over detektorer ved arbejde med støv, røg og lignende, detektorernes følsomhedsjustering, eller andre forhold i rummet som kunne påvirke detektering f.eks. ventilation m.v.

De hyppigste årsager til en blind ABA-alarm er madlavning og håndværksarbejde, som udgør i alt 56 %, fordelt med 35 % på madlavning og 21 % på håndværksarbejde. Derefter følger rygning med 9 %, fejltryk med 7 %, damp fra bad med 6 % og støv (snavs) med 5 %. "Andre årsager" består af 11 forskellige årsager, der bl.a. forklares ved vand (fugt), trykfald i forsyningsledning og forskellige tekniske fejl m.v.

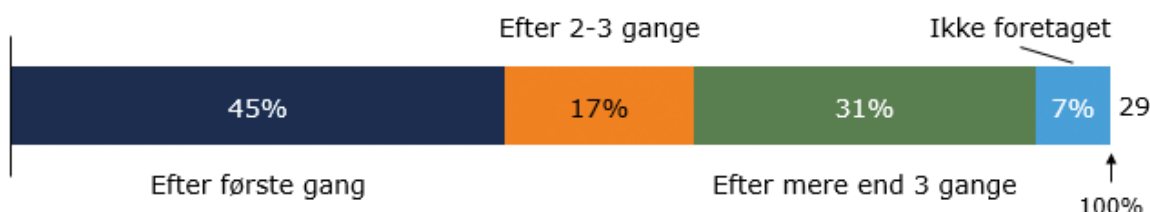

Gentagne blinde alarmer - hvor et kommunalt redningsberedskab har informeret om tilkaldet
Foto: Christian S. Bonnett

Erfaringer og tiltag

De 32 kommunale redningsberedskaber blev i februar/marts 2024 inviteret til at deltage i en spørgeskemaundersøgelse vedr. blinde alarmer fra ABA-anlæg. En høj svarprocent (29 af de 32 kommunale redningsberedskaber) og mange kvalitative, supplerende bemærkninger gav mulighed for at danne et godt overblik over beredskabernes praksis.

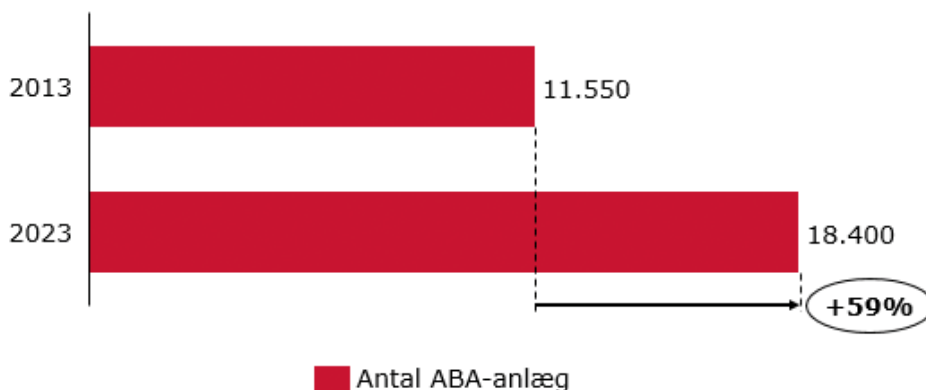
Dialog/tiltag efter blinde alarmer fra ABA-anlæg

Figur 5

45 % af de kommunale redningsberedskaber oplyser, at de typisk indleder en dialog umiddelbart efter en blind alarm, og i alt 48 % indleder en dialog efter 2-3 eller mere end 3 blinde alarmer fra samme ABA-anlæg, jf. figur 4. 93 % af alle de kommunale redningsberedskaber iværksætter dermed aktiviteter rettet mod at nedbringe blinde ABA-alarmer.

Estimat over antal ABA-anlæg i Danmark

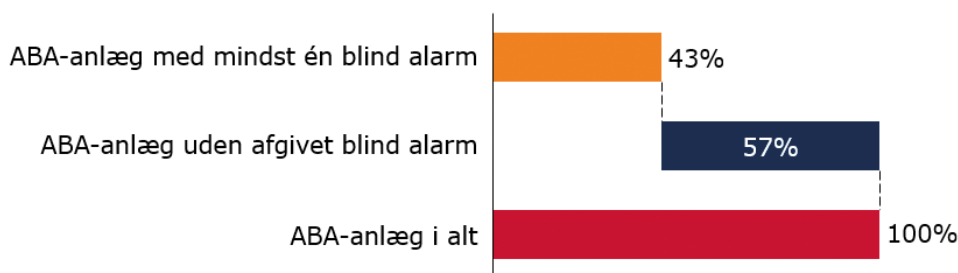

Figur 6

Figur 6 viser udviklingen i antallet af ABA-anlæg siden 2013, hvor det i alarmanalysen blev opgjort, at antallet af ABA-anlæg i Danmark på daværende tidspunkt var 11.550. På baggrund af spørgeskemaundersøgelsen fra februar 2024 estimeres antallet af ABA-anlæg i hele landet til nu at være 18.400. Cirka 4 ud af 5 af de estimerede ABA-anlæg er lovpligtige, mens en femtedel er frivillige anlæg. Der har været en stigning på 59 % i antal ABA-anlæg i Danmark på 10 år, hvilket svarer til en gennemsnitlig årlig stigning i etablering af ABA-anlæg på 5 % siden 2013.

I 2023 afgav godt 40 % af anlæggene mindst en blind alarm, jf. figur 7, og en nærmere gennemgang af de blinde alarmer viser desuden, at nogle anlæg har langt flere blinde alarmer end andre.⁶ Ligeledes viser en tidligere opgørelse forskelle ift. detektortypen, hvor multifunktions-detektorer giver færrest blinde og falske alarmer, jf. Beredskabsstyrelsens faktaark fra februar 2024.⁷

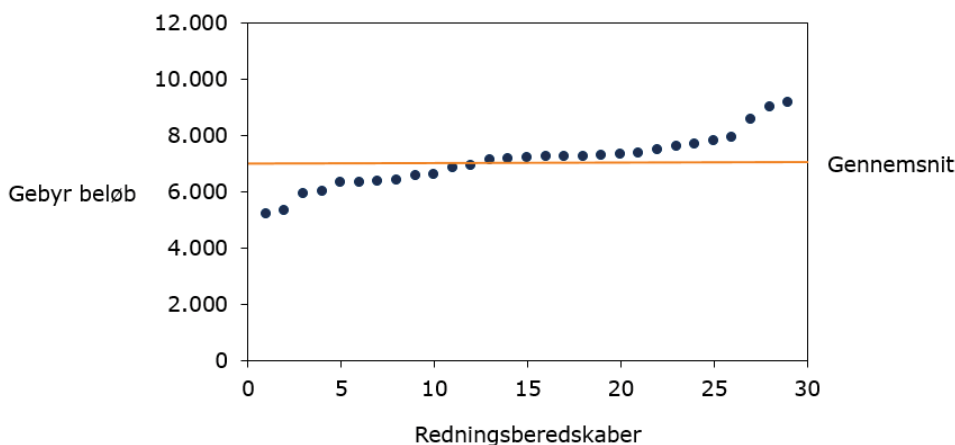
Blinde alarmer og ABA-anlæg i 2023

Figur 7

Der afkræves et lovpligtigt gebyr ved visse udrykninger til en blind alarm. Gebyret varierer på tværs af de kommunale redningsberedskaber, og ligger mellem ca. 5.000 kr. og 9.000 kr. Den gennemsnitlige gebyrstørrelse var i februar 2024 på 7.071 kr.

Gebyrer ved blinde alarmer fra ABA-anlæg

Figur 8

⁶ De kommunale redningsberedskaber har som led i undersøgelsen fået en opgørelse over "top-10" anlæg ift. blinde alarmer i deres dækningsområde. I alt var der i 2023 blinde ABA-alarmer fra ca. 8.000 unikke anlægsnumre. Det er et generelt billede, at ca. 20 % af disse anlæg (ca. 1.600 anlæg) tegner sig for halvdelen af de blinde alarmer, mens den anden halvdel stammer fra de resterende 80 % af anlæggene.

⁷ <https://www.brs.dk/da/nyheder-og-publikationer/publikationer2/alle-publikationer/2024/faktaark-om-blinde-aba-alarmer-2024/>

Summen af alle gebyrer ved blinde alarmer i 2023 i Danmark skønnes at udgøre i omegnen af 100 mio. kr.⁸

De kommunale redningsberedskaber blev ligeledes spurgt om, hvilke tiltag de anvendte ved blinde alarmer. De anvendte tiltag og foranstaltninger til at nedbringe blinde ABA-alarmer er opsummeret nedenfor.

Dialog og rådgivende tiltag og foranstaltninger

- Kontakt til anlægsejer for at afdække årsagen til alarmer samt gode råd til forebyggelse af blinde alarmer.
- Opfølgning i forbindelse med brandsyn, hvis det er et brandsynsobjekt.
- Henvisning til bygningens brandstrategi/dokumentationsgrundlag og mulighed for inden for forudsætningerne at foretage justeringer af anlæg.
- Opfølgning på konstaterede uhensigtsmæssige anlægsdesign med ABA-installatør.
- Ved misbrug/hærværk af brandtryk på anlæg skal der tages kontakt til anlægsejer for at finde en løsning. Det kan f.eks. være at fjerne brandtryk, der bliver misbrugt, som beskrevet i projekteringsgrundlag, f.eks. DBI retningslinje 232.

Forebyggende tiltag og foranstaltninger

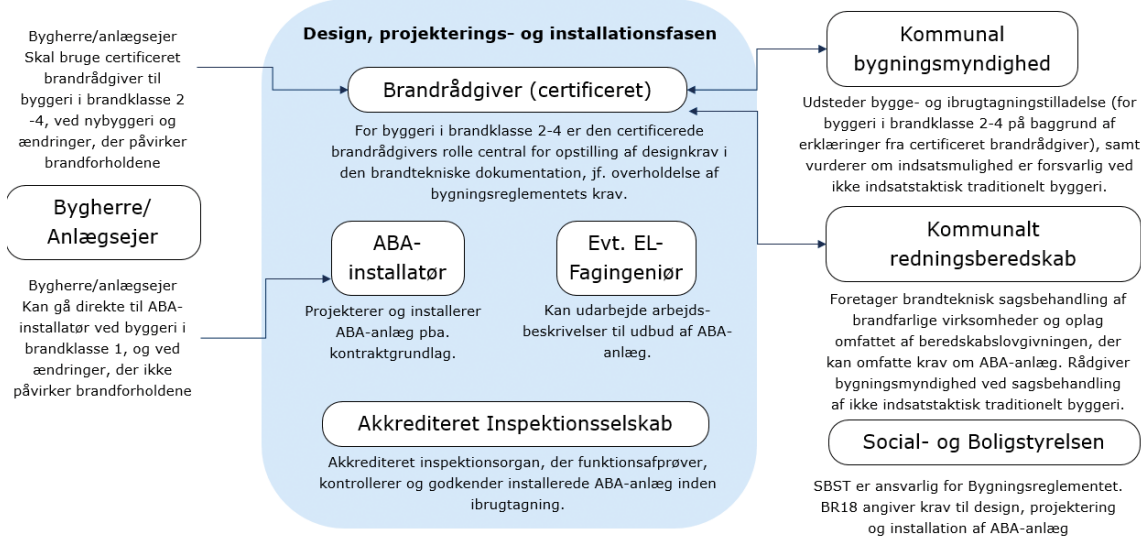
- Tilbyde 005 kurser og generelle virksomhedstilrettelagte brandkurser med fokus på brandforebyggelse.
- Kampagner med fokus på at nedbringe blinde alarmer, herunder uddeling af flyers med gode råd på adressen.

⁸ Skøn baseres på antal blinde alarmer ganget med gennemsnitsgebyrstørrelsen, hvor det særligt bemærkes, at de kommunale redningsberedskaber ofte kun afkræver et gebyr ved gentagne blinde ABA-alarmer.

Interessenter

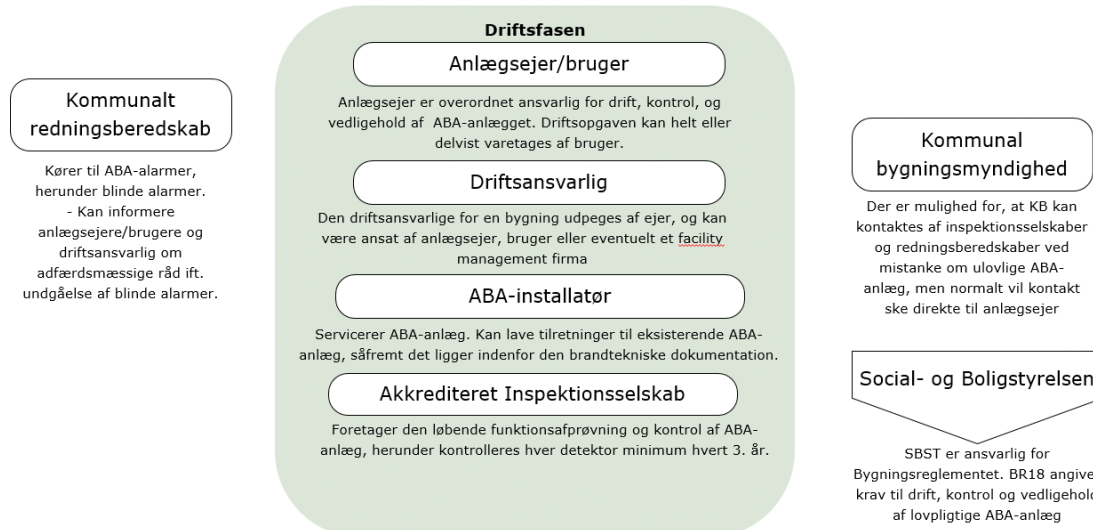
Der er en række forskellige interessenter og fagfolk, der arbejder med ABA-anlægsområdet. I forhold til problemstillinger vedr. blinde alarmer kan processerne typisk opdeles i en design-, projekterings- og installationsfase – samt en efterfølgende driftsfase:

ABA-anlæg og interessenter i design-, projekterings- og installationsfasen

Figur 9

ABA-anlæg og interessenter i driftsfasen

Figur 10

Figur 9 og 10 beskriver de vigtigste interessenter og de overordnede interaktioner, der er i mellem interessenterne. Bemærk at interessenterne i nogle tilfælde kan have delte og blandede roller.

Nedenfor er de centrale interessenter beskrevet nærmere – med henblik på bl.a. en vurdering af hvem, der kunne være relevante deltagere i en fremtidig drøftelse (jf. perspektiveringsafsnittet):

Anlægsejer / bruger af bygningen

Det vil typisk være brugeren af bygningen, der bliver mest berørt af en blind alarm, og som derfor kan have stor interesse i at nedbringe antallet heraf. Slutbrugeren kan være anlægsejeren, men er det ikke nødvendigvis. Nogle af de store anlægsejere kunne f.eks. være den lokale kommune eller et større privat firma med mange anlæg.

Bygherren

Bygherren kan være den samme juridiske enhed som anlægsejeren, men behøver ikke at være det. Bygherren kan med fordel opstille krav om at design af ABA-anlæg skal minimere omfanget af blinde alarmer, f.eks. i et byggeprogram, som del af kontraktgrundlaget med rådgivere og entreprenører/installatører.

Brandrådgiver (evt. certificeret)

Udarbejder brandteknisk dokumentation, hvori der opstilles designkrav for projektering og installation, der sikrer, at ABA-anlæg som minimum opfylder krav i BR18. Definerer desuden BR18 krav til drift, kontrol og vedligehold af anlægget. Supplerende krav/ønsker fra bygherre/anlægsejer/bruger, f.eks. særlig strategi for alarmbehandling, kan også indarbejdes i den brandtekniske dokumentation, såfremt rådgiver kan dokumentere at kravene i BR18 fortsat er opfyldt.

Fagingeniør- EL

I byggeprojektet vil bygherren eller entreprenøren ofte have tilknyttet en fagingeniør for EL-området som en del af rådgiverteamet, der kan have ansvar for udarbejdelse af arbejdsbeskrivelse til udbud af et ABA-anlæg.

ABA-installatører

Har det overordnede ansvar for projektering og installering af ABA-anlæg på baggrund af kontraktgrundlaget, som kan omfatte arbejdsbeskrivelser fra udbud, tilbudsbeskrivelser og designkravene i den brandtekniske dokumentation. Baggrunden for projekteringen er specifikationer og brandstrategi(funktionsbeskrivelse), der for byggerier i brandklasse 2-4 skal udarbejdes under den certificerede brandrådgivers virke. I ABA-anlæggets driftsfase serviceres anlægget af en ABA-installatør.

Akkrediterede Inspektionsorganer

De akkrediterede inspektionsorganer funktionsafprøver, kontrollerer og godkender ABA-anlæg for ABA-installatører og anlægsejere.

Fejl eller mangler kategoriseres som A/B/C fejl eller 'godkendt uden fejl'. A-fejl er mangler, som har kritisk betydning for anlæggets funktion, hvorfor de forudsættes udbedret omgående, B-fejl er mangler, som har en vis betydning for anlæggets funktion, hvorfor de forudsættes rettet inden for to måneder, og C-fejl er mindre betydende fejl/mangler, som forudsættes rettet snarest muligt og senest inden næste regelmæssige funktionsafprøvning. For lovpligtige anlæg vil der typisk være krav om funktionsafprøvning og kontrol inden ibrugtagning og herefter årlig funktionsafprøvning og kontrol.

Driftsansvarlig

Anlægsejeren vil ofte have udpeget en driftsansvarlig person for bygningen fra anlægsejers eller f.eks. brugers organisation. Driften af en bygning kan også være udliciteret til et Facility Management firma med en udpeget driftsansvarlig.

De kommunale redningsberedskaber

De kommunale redningsberedskaber foretager brandteknisk sagsbehandling af brandfarlige virksomheder og oplag, som er omfattet af beredskabsloven, og udsteder brandtekniske tilladelser. I nogle tilfælde er der krav om ABA-anlæg (bl.a. i de tekniske forskrifter), og redningsberedskabet kan i disse tilfælde have mulighed for vejledning om mulige tiltag for forebyggelse af blinde alarmer.

Anlægsejerne indgår en tilslutningsaftale med det lokale kommunale redningsberedskab, så der kan modtages en alarm direkte på redningsberedskabets stationer. Dette gælder både lovpligtige og frivillige ABA-anlæg. Der er 32 kommunale redningsberedskaber i Danmark.

Social- og Boligstyrelsen

Er blandt andet ansvarlig for Bygningsreglement 2018. Her beskrives de overordnede krav til projektering/installering samt ift. drift, kontrol og vedligehold af ABA-anlæg, der installeres grundet krav i byggetilladelse eller dokumentationen herfor.

⁹ Jf. underkapitel 6 i Bygningsreglementets (BR18) vejledning kapitel 5 - Brand

Perspektiver

Bygningsreglementets krav til ABA-anlæg er defineret i Bygningsreglement 2018 (BR18), der udgives og vedligeholdes af Social- og Boligstyrelsen. Desuden stilles der krav om ABA-anlæg i visse brandsektioner med brandfarlige virksomheder eller oplag, der er omfattet af beredskabslovgivningen (f.eks. i Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter). Det teknisk-fagligt funderede grundlag for projektering, installation og vedligehold af ABA-anlæg er bl.a. beskrevet i DBI retningslinje 232. Retningslinje 232 er dog blot et af flere mulige og anerkendte projekteringsgrundlag for ABA-anlæg.

På baggrund af spørgeskemaundersøgelsen og tilbagemeldingerne fra de kommunale redningsberedskaber er det arbejdsgruppens vurdering, at redningsberedskaberne i dag er en aktør på området, men kun i begrænset omfang selvstændigt har mulighed for at kunne påvirke antallet af blinde alarmer fra ABA-anlæg. Redningsberedskabernes muligheder findes primært i forhold til mere adfærdsmæssige tiltag i relation til ABA-anlæg, hvor der kan gives råd og vejledning til brugerne samt ved sagsbehandling af brandfarlige virksomheder/oplag, jf. beredskabslovgivningen, hvor der kan vejledes om mulige tiltag for forebyggelse af blinde ABA-alarmer.¹⁰

Nedenfor beskrives udvalgte fokusområder, som arbejdsgruppen vurderer har potentiale til at kunne reducere blinde alarmer fra ABA-anlæg yderligere.

Menneskelig adfærd som primær årsag til blinde alarmer

De fleste blinde alarmer fra ABA-anlæg har baggrund i menneskelig adfærd i forhold til anlægget. Arbejdsgruppen er bevidst om, at der fortsat vil være en række u hensigtsmæssige adfærdsmæssige blinde alarmer, og at der dermed vil være en grænse for reducere effekt af øvrige tiltag. Samtidig ser de kommunale redningsberedskaber, at der er nogle iboende årsager til nuværende og fremtidige blinde alarmer, der kunne imødegås ved andre tiltag end adfærdsmæssige korrektioner - f.eks. ved øget fokus på vejledning til tekniske skoler og uddannelsessteder, så uddannelser inkluderer drøftelse af ABA-anlæg ift. design-, projekterings- og installationsfasen samt ift. adfærd på byggepladser med automatisk brandalarmeringsanlæg.

Grænseflader og samarbejde mellem interessenterne

Interessenterne spænder fra kommunale og statslige myndigheder til private virksomheder som rådgivere, entreprenører og installatører. Det fælles tværgående element er selve bygningerne repræsenteret af bygherrer/brugere, anlægsejere og driftsansvarlig for ABA-anlægget, og denne gruppe kunne direkte drage nytte af at opleve færre gener fra blinde alarmer.

Afhængigheder og interaktionen mellem interessenterne giver mange fælles grænseflader, og der kunne være mulighed for synergieffekter ved øget samarbejde og vidensdeling. Synergieffekterne vurderes af arbejdsgruppen til potentielt at kunne findes gennem hele bygningens levetid - fra den indledende planlægningsfase af et byggeprojekt, over selve konstruktions- og ibrugtagningsfasen samt driftsfasen i relation til ABA-anlæggets projektering, installation og drift.

¹⁰ Før implementeringen af BR18 og certificeringsordningen havde de kommunale redningsberedskaber med deres fagekspertise en større rolle i forbindelse med byggesagsbehandling i både projekterings-, installations- og driftsfasen - herunder mulighed for at vejlede bygningsmyndigheden ved godkendelse af fravigelser i forhold til projekteringsstandarder.

Baggrund for projektering og installering

ABA-anlægsområdet er omfattet af en række kravsspecifikationer, der skal bidrage til brandsikringen af en bygning. Arbejdsgruppen har set eksempler på, at kravsspecifikationerne er overholdt, men at løsningen har vist sig ikke at være optimal i forhold til at undgå blinde alarmer. Et yderligere fokus på blinde alarmer i design-, projekterings- eller udbudsfasen kunne være en tilgang til at reducere de blinde alarmer efter ibrugtagning af bygningen.

Bygningens anvendelse

Et øget fokus på bygningens fremtidige anvendelse kunne forbedre et projekteret ABA-anlæg. Ved installering af ABA-anlæg kan der således forventes en effekt af f.eks. en optimeret placering af detektorer i et rum ift. at reducere blinde alarmer. Det drejer sig eksempelvis om placering af detektorer ved køkkener eller badeværelser, hvor røg og damp ofte kan udløse en alarm. Blinde alarmer kan også forebygges ved indarbejdelse af mulighed for alarmbehandling i den brandtekniske dokumentation, som f.eks. flerdetektor-afhængig alarmering¹¹ eller tidsforsinket alarmering.¹²

Bygningens anvendelse bliver efter ibrugtagningen og i driftsfasen mere tydelig, og eventuelle "børnesygdomme" ved et ABA-anlæg kan i visse tilfælde tilrettes ved efterfølgende installatørarbejde. Ved væsentlige u hensigtsmæssigheder kan det være nødvendigt at inddrage den certificerede brandrådgiver, hvis den brandtekniske dokumentation skal ændres.

Arbejdsgruppen vurderer, at der med fordel kunne ske en tidligere inddragelse af de forskellige interessenter og fagfolk i projekteringsforløbet, herunder med den fremtidige anvendelse af bygningen for øje. Ligeledes kan ældre anlæg eller u hensigtsmæssige designs ift. bygningens anvendelse medføre et ønske om frivilligt at justere anlægget for at nedbringe antallet af blinde alarmer. Endelig skal der i driftsorganisationer skabes en bevidsthed om adfærd på byggepladser i byggeri med ABA, ligesom idriftsættelse af ABA-anlæg ved nybyggeri bør ske under hensyntagen til, at byggeriet er afsluttet, idet en del blinde alarmer opleves i ABA-anlæggets etableringsfase.

Justeringer til bygningsreglementet BR18

I forhold til bygningsreglementet BR18 er der mulighed for, at udvalgte justeringer eller præciseringer til bygningsreglementet også på sigt ville kunne medvirke til at nedbringe antallet af blinde alarmer fra ABA-anlæg.

Arbejdsgruppen vurderer, at f.eks. et mere målrettet fokus på nedbringelse af blinde alarmer fra ABA-anlæg i bygningsreglementet kunne være en fordel. Som konkret eksempel kan nævnes ungdomsboliger/kollegier, der kan indrettes som korridor-boliger efter "hotel-løsningen" ved installering af ABA- og varslingsanlæg. Da adfærd og anvendelse af boligenheder adskiller sig fra hotelfunktion - især grundet madlavning - kan denne praksis give anledning til flere blinde alarmer. Der kunne endvidere tilføjes øgede krav om fokus på at reducere omfanget af blinde alarmer ved design, projektering, drift og vedligehold af ABA-anlæg.

¹¹ Mere end én detektor skal være i alarmtilstand, før der sker alarmoverførsel.

¹² Der går en intern for-alarm til personale på stedet, der har et tidsrum til at undersøge, om der er en reel brand, inden der sker alarmoverførsel.

Det videre arbejde

ABA-området bærer præg af kompleksitet i forhold til de forskellige interessenter og fagfolk, der er involveret. Det er arbejdsgruppens vurdering, at det primært er efter, at ABA-anlægget er taget i drift, at de kommunale redningsberedskaber kan skabe opmærksomhed om både uhensigtsmæssige installationer og den adfærd, der er for brugere af bygningerne. Kun ved konstatering af deciderede ulovlige forhold har redningsberedskabet mulighed for at indberette driftsforhold til byggemyndigheden med henblik på lovliggørelse.

De kommunale redningsberedskaber har desuden mulighed for at vejlede om forebyggelse af blinde alarmer ved den brandtekniske sagsbehandling af virksomheder, der er omfattet af beredskabslovgivningen.

Det er arbejdsgruppens vurdering, at der med fordel kan ses nærmere på et tværgående samarbejde blandt interessenterne i ABA-anlæggets design-, projekterings-, installations-, og driftsfase med henblik på at øge fokus på at undgå de mange blinde alarmer. Ligeledes kan der arbejdes på at øge bevidstheden om, at såvel nye som eksisterende anlægs kvalitet og design skal matche anlægsejerens og brugerens behov for aktuelle anvendelser med fokus på at nedbringe antallet af blinde alarmer.

Arbejdsgruppen vurderer desuden, at der med fordel kan skabes en øget bevidsthed i driftsorganisationer og på relevante uddannelsesinstitutioner om adfærd på byggepladser med automatisk brandalarmeringsanlæg f.eks. ved kampagner eller lignende tiltag.

Med henblik på at adressere de tværgående udfordringer på området vil Beredskabsstyrelsen drøfte ABA-problemstillingerne med relevante aktører.

Fokusanalyse: Blinde alarmer fra automatiske brandalarmanlæg (ABA)
© Beredskabsstyrelsen 2024

Grafisk layout: FMI-SC-PUB22 Pernille Gaarden, Grafiker, Publikationselementet, Korsør
Trykt version: PRinfoParitas A/S

ISBN 978 87 94293 05 1
EAN 9788794293068

Beredskabsstyrelsen
Datavej 16
3460 Birkerød

Telefon: +45 7285 2000
E-mail: brs@brs.dk
www.brs.dk
Sagsnr.: 2023/005803
Oktober 2024